

Artur Cmoch

Zwolnienie z opodatkowania PCC niezgodne z przepisami unijnymi

Przepisy ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych przewidują zwolnienie z opodatkowania dla pożyczek udzielanych spółkom kapitałowym przez ich wspólników. Niestety, wbrew zasadom przewidzianym w prawie unijnym, zwolnienie to ograniczone jest wyłącznie do polskich spółek.

Zgodnie z regulacjami ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych, umowa pożyczki, co do zasady, podlega opodatkowaniu według stawki 2-proc. Przepisy wspomnianej ustawy przewidują zwolnienie, gdy pożyczka jest udzielana przez udziałowca (akcjonariusza) na rzecz spółki kapitałowej. W celu określenia przedmiotowego zakresu zwolnienia należy udzielić odpowiedzi na pytanie, co ustawodawca rozumie przez pojęcie spółka kapitałowa. Otóż zgodnie z art. 1a pkt 2 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych przez określenie spółka kapitałowa rozumie się spółkę akcyjną, spółkę z o.o. oraz spółkę europejską. Oznacza to, że literalna interpretacja prowadzi do wniosku, że zwolnienie znajduje zastosowanie wyłącznie do spółek kapitałowych uregulowanych w przepisach polskiego kodeksu spółek handlowych i nie dotyczy pożyczek udzielanych na rzecz spółek kapitałowych mających siedzibę na terytorium UE, w kraju innym niż Polska.

Obecne brzmienie ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych – w zakresie, w jakim nie pozwala na zastosowanie omawianego zwolnienia do pożyczki udzielonej przez polskiego udziałowca na rzecz spółki kapitałowej z kraju członkowskiego innego niż Polska – jest niezgodne z ogólnymi zasadami prawa europejskiego. Dlaczego? W opisywanej sytuacji dochodzi w szczególności do naruszenia przepisów o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodnym przepływie kapitału między państwami członkowskimi. Wszelkie regulacje krajowe w jakikolwiek sposób ograniczające te swobody są zakazane, poza ściśle określonymi wyjątkami, które nie znajdują zastosowania w omawianym przypadku. W konsekwencji istniejące uregulowania ustawy o PCC są niezgodne z prawem unijnym jako dyskryminujące podmioty posiadające siedzibę poza granicami Polski.

Niestety, bazując na dotychczasowym doświadczeniu argument dotyczący niezgodności danego przepisu z prawem unijnym rzadko znajduje uznanie ze strony władz skarbowych. Inaczej jest na etapie postępowania sądowego. Tutaj wspomniany argument zwykle znajduje zrozumienie. Przykładowo, NSA wydał 10 czerwca 2009 r. wyrok w sprawie możliwości zaliczenia do kosztów podatkowych odsetek od kredytu zaciągniętego na wypłatę dywidendy. W ustnym uzasadnieniu sąd powołał się na swobodę prowadzenia działalności gospodarczej wprowadzonej przepisami wspólnotowymi i stwierdził, że stanowisko organu podatkowego niepozwalające zaliczyć takich odsetek do kosztów prowadzi do jej naruszenia. W opinii sądu brak możliwości zaliczenia odsetek od kredytu na wypłatę dywidendy do kosztów podatkowych mógłby zniechęcać przedsiębiorców unijnych do inwestowania w Polsce i byłby to efekt naruszający tę zasadę.

Odwołanie się przez NSA do postanowień podstawowych aktów prawnych stanowiących filar Unii Europejskiej i wspólnego rynku pozwala uznać, że w razie ewentualnego sporu dotyczącego stosowania wspomnianego zwolnienia argument o niezgodności przedmiotowej regulacji z naczelnymi zasadami prawa wspólnotowego znajdzie akceptację sądu administracyjnego.

EM

Artur Cmoch, doradca podatkowy, wspólnik w Kancelarii Grynhoff Woźny Wspólnicy